

Please check whether you have got the right question paper.

NOTE: 1-All question are compulsory.

2-Figures to the right indicate full Marks.

3-Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1-(a) Answer any one Question from the following- (8)

- (i)-What is the significance of research in today's life?
- (ii)-How a descriptive research describes and interprets its study?

(b) –Answer any one Question from the following- (8)

- (i)-“Historical research involves the careful study and analysis of data about past events.” Explain.
- (ii)- Briefly explain a case study by giving one example.

Q.2-(a) Answer any one Question from the following- (8)

- (i)-Explain the hypothesis and the procedure of tools and techniques of data collection.
- (ii)-Discuss the concept and significance of qualitative research.

(b)-Answer any one Question from the following- (8)

- (i)-Explain the advantages and limitation of mixed method research.
- (ii)-Discuss the concept and significance of quantitative research.

Q.3-(a) Answer any one Question from the following- (8)

- (i)-Explain the meaning and purpose of action research.
- (ii)-Explain the principles of action research.

(b)-Answer any one Question from the following- (8)

- (i)-Discuss the roles of an action researcher.
- (ii)-Explain the merits of action research.

Q.4-(a) Answer any one Question from the following- (8)

- (i)-Explain the characteristics of educational research along with definition given by J.W.Best.
- (ii)-Explain the concept and importance of educational research.

(b)-Answer any on view of the modern classroom Question from the following- (8)

- (i)-Discuss any Eight new trends of educational research with examples.
- (ii)-“New trends in educational research provides an eye-opening view of the modern classroom.” Discuss.

Q.5- Write short note on any four of the following-

(16)

- a- Why ethics in educational research is must?
- b- Explain any three experimental (research) design.
- c- Discuss the concept of sampling.
- d- Analysis of data and reporting is must in educational research or project.
- e- What is the role of action research in professional growth?
- f- Why brain based teaching, critical thinking skills and collaborative learning is must in school education?

Q.6- Write a detailed account of your practical work in this paper. Any one of the following-(20)

- a- Select a topic of educational significance and submit a review of a related literature.
- b- Prepare two career profiles related to educational research.
- c- Submit a research proposal from an educational setting.

*****

वेळ: 3 तास

गुण: 100

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

टीप: 1-सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2-उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

3-प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास मुख्य मजकुराचा संदर्भ घ्यावा इंग्रजीतील पेपर.

Q.1-(a) (i)- आजच्या जीवनात संशोधनाचे महत्त्व काय आहे? (8)

किंवा

(ii)- वर्णनात्मक संशोधन त्याच्या अभ्यासाचे वर्णन आणि व्याख्या कसे करते?

(b) (i)- "ऐतिहासिक संशोधनामध्ये भूतकाळातील घटनांबद्दल डेटाचा काळजीपूर्वक अभ्यास आणि विश्लेषण समाविष्ट आहे." स्पष्ट करणे. (8)

किंवा

(ii)- एक उदाहरण देऊन केस स्टडी थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.2-(a) (i) गृहीतक आणि डेटा संकलनाची साधने आणि तंत्रांची प्रक्रिया स्पष्ट करा. (8)

किंवा

(ii)-गुणात्मक संशोधनाची संकल्पना आणि महत्त्व यावर चर्चा करा.

(b)- (i)-मिश्र पद्धतीच्या संशोधनाचे फायदे आणि मर्यादा स्पष्ट करा. (8)

किंवा

(ii) - परिमाणात्मक संशोधनाची संकल्पना आणि महत्त्व यावर चर्चा करा.

Q.3-(a)(i)-कृती संशोधनाचा अर्थ आणि उद्देश स्पष्ट करा. (8)

किंवा

(ii)-कृती संशोधनाची तत्वे स्पष्ट करा.

(b)-(i)-कृती संशोधकाच्या भूमिकेची चर्चा करा. (8)

किंवा

(ii)-कृती संशोधनाचे गुण स्पष्ट करा.

Q.4-(a) (i)- J.W.Best ने दिलेल्या व्याख्येसह शैक्षणिक संशोधनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (8)

किंवा

(ii)-शैक्षणिक संशोधनाची संकल्पना आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

(b) (i)-शैक्षणिक संशोधनाच्या कोणत्याही आठ नवीन ट्रेडची उदाहरणांसह चर्चा करा. (8)

किंवा

(ii)-"शैक्षणिक संशोधनातील नवीन ट्रेड आधुनिक वर्गाचे डोळे उघडणारे दृश्य प्रदान करतात." चर्चा करा.

प्र.५- खालीलपैकी कोणत्याही चारवर छोटी टीप लिहा- (१६)

अ- शैक्षणिक संशोधनात नैतिकता का आवश्यक आहे?

ब - कोणतीही तीन प्रायोगिक (संशोधन) रचना स्पष्ट करा.

क - सॅम्पलिंग संकल्पनेची चर्चा करा.

ड- शैक्षणिक संशोधन किंवा प्रकल्पामध्ये डेटा आणि अहवालाचे विश्लेषण करणे आवश्यक आहे.

इ - व्यावसायिक वाढीमध्ये कृती संशोधनाची भूमिका काय आहे?

फ - शालेय शिक्षणात मेंदूवर आधारित शिक्षण, गंभीर विचार कौशल्ये आणि सहयोगी शिक्षण का आवश्यक आहे?

प्र.६- या पेपरमध्ये तुमच्या व्यावहारिक कामाची तपशीलवार माहिती लिहा. खालीलपैकी कोणतेही एक-(२०)

अ - शैक्षणिक महत्त्वाचा विषय निवडा आणि संबंधित साहित्याचे पुनरावलोकन सबमिट करा.

ब - शैक्षणिक संशोधनाशी संबंधित दोन करिअर प्रोफाइल तयार करा.

क - शैक्षणिक सेटिंगमधून संशोधन प्रस्ताव सबमिट करा.

*****